

دانشکده
قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس : مصون سازی فعال و انفعالی	مخاطبان: دانشجویان رشته بهداشت عمومی-ترم سوم
تعداد واحد: (یا سهم استاد از واحد) یک واحد نظری	ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: یکشنبه ها ساعت ۱۰ تا ۱۲
زمان ارائه درس: (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی)	شنبه ها ساعت ۱۶ تا ۱۸ نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱
PhD) بیوتکنولوژی دارویی، استادیار مرکز تحقیقات بیماریهای عفونی، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه	مدرس: دکتر مصیب رستمیان
درس و پیش نیاز: میکروبیولوژی ۲	

هدف کلی درس: آشنایی با سیستم ایمنی بدن و چگونگی مصون کردن افراد در مقابل بیماری ها

شرح درس:

با توجه به شرح وظایف دانش آموختگان رشته بهداشت عمومی، این درس به منظور آشنایی دانشجویان با انجام واکسیناسیون گروههای مختلف جامعه میباشد که برای تحقق این مهم، آشنایی دانشجویان از چگونگی ایجاد ایمنی در بدن و همچنین شناخت کلیه واکسنهای مورد استفاده در برنامه گسترش ایمن سازی کشوری، جداول واکسیناسیون، راههای تلقیح واکسنها، دوز واکسنها، شرایط نگهداری، عوارض و راهنمایی افراد جهت تکمیل واکسیناسیون امری ضروری می باشد، که در این درس به آنها پرداخته خواهد شد.

اهداف کلی جلسات : (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- اصول کلی ایمنولوژی انواع ایمنی، مفهوم آنتی ژن، ایمنوژن
- ۲- عوامل تعیین کننده پاسخ ایمنی، ساختار آنتی بادی، اعضای سیستم ایمنی
- ۳- اصول کلی واکسیناسیون
- ۴- فرایند واکسیناسیون و تزریقات ایمن
- ۵- برنامه ایمن سازی با توجه به شرایط اپیدمیولوژیک کشور
- ۶- واکسیناسیون در شرایط و گروه های خاص
- ۷- شرایط نگهداری و رعایت زنجیره سرما در مورد انواع واکسن ها
- ۸- موارد منع واکسیناسیون و عوارض نامطلوب ایمن سازی

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: اصول کلی ایمنولوژی انواع ایمنی، مفهوم آنتی ژن، ایمنوژن

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱-۱- ایمنی ذاتی و اکتسابی را تعریف نماید
- ۱-۲- تفاوت ایمنی ذاتی و اکتسابی را تفکیک نماید.
- ۱-۳- تعریف آنتی ژن را بیان نماید.
- ۱-۴- ایمنوژن را توصیف نماید.
- ۱-۵- سرنوشت ورود یک ماده به بدن را ذکر نماید.
- ۱-۶- ایمنیزاسیون فعال و غیر فعال را شرح دهد.

هدف کلی جلسه دوم: عوامل تعیین کننده پاسخ ایمنی، ساختار آنتی بادی، اعضای سیستم ایمنی

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱-۱- ساختار آنتی بادی را شرح دهد.
- ۱-۲- انواع آنتی بادی ها را توصیف نماید.
- ۱-۳- عوامل موثر بر ایجاد پاسخ ایمنی را توضیح دهد.
- ۱-۴- بافت های لنفاوی را تقسیم بندی نماید.
- ۱-۵- نقش مغز استخوان و تیموس را در ایمنی شرح دهد.
- ۱-۶- طحال و گره های لنفاوی و ساختمان آنها را توصیف کند.
- ۱-۷- ایمنی مخاطی را شرح دهد.
- ۱-۸- سابتوکاین ها و خصوصیات آنها را طبقه بندی نماید.

هدف کلی جلسه سوم: اصول کلی واکسیناسیون

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱-۱- اجزاء تشکیل دهنده یک واکسن را شرح دهد.
- ۱-۲- آدجوان را تعریف نماید.
- ۱-۳- انواع واکسن های موجود را با نا بیماری مربوطه و علائم اختصاری واکسن ها طبقه بندی کند.
- ۱-۴- ویژگیهای واکسن را بیان کند.

هدف کلی جلسه چهارم: فرایند واکسیناسیون و تزریقات ایمن

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱-۱- روشهای کنترل عفونت و رعایت شرایط استریل را توضیح دهد.

۲-۱- تزریق ایمن را به درستی تعریف نماید.

۳-۱- نوع سرنگ و سوزن مورد استفاده و محل تزریق هر یک از واکسن ها را بر حس سن بدانند.

۴-۱- کمک های اولیه پس از آسیب های شغلی (آسیب توسط واکسن) را به درستی توضیح دهد.

هدف کلی جلسه پنجم: برنامه ایمن سازی با توجه به شرایط اپیدمیولوژیک کشور

در پایان دانشجو قادر باشد

۱-۱- واکسیناسیون کودکان در ایران را شرح دهد.

۲-۱- برنامه فاصله های مجاز و مناسب برای واکسیناسیون را بیان کند.

۳-۱- برنامه ایمن سازی کودکانی که از در وقت مقرر مراجعه نکرده اند را شرح دهد.

۴-۱- حداقل سن مجاز واکسن ها را بداند.

هدف کلی جلسه ششم: واکسیناسیون در شرایط و گروه های خاص

در پایان دانشجو قادر باشد

۱-۱- برنامه ایمن سازی زنان باردار و در سن باروری را بر حس سابقه ایمن سازی بیان نماید

۲-۱- چگونگی تجویز واکسینا در دوران بارداری و شیردهی را شرح دهد.

۳-۱- چگونگی واکسیناسیون پرسنل بهداشتی درمانی را بازگو کند.

۴-۱- چگونگی واکسیناسیون در افراد مبتلا به بیماریهای مختلف از قبیل هموفیلی، زردی، هیپاتیت، ایدز، نقص ایمنی، ضایعه مغزی و گیرنده پیوند را شرح دهد.

هدف کلی جلسه هفتم : شرایط نگهداری و رعایت زنجیره سرما در مورد انواع واکسن ها

در پایان دانشجو قادر باشد

۱-۱- شرایط نگهداری در مح واکسیناسیون هر واکسن را (درجه حرارت یخچال و طبقه یخچال) بیان کند.

۲-۱- زمان نگهداری واکسن پس از باز شدن ویال را برای هر یک از واکسن ها شرح دهد.

۳-۱- شرایط دور ریختن ویال واکسن را توصیف کند.

۴-۱- زنجیره سرما را به درستی تعریف نماید.

۵-۱- تجهیزات زنجیره سرما را کاملاً توضیح دهد

هدف کلی جلسه هشتم : موارد منع واکسیناسیون و عوارض نامطلوب ایمن سازی

در پایان دانشجو قادر باشد

۱-۱- ممنوعیت مصرف واکسن و احتیاط در ایمن سازی را تعریف کند.

۲-۱- موارد احتیاط و منع مصرف هر یک از واکسن ها را بیان کند.

۳-۱- انواع عوارض حاصل از تزریقات را بیان نماید.

۴-۱- درمان های لازم برای کاهش عوارض جانبی خفیف و شدید ناشی از هر نوع واکسن را شرح دهد.

منابع:

۱- ایمونولوژی سلولی و مولکولی ابوالعباس. ترجمه دکتر معدنچی و همکاران

۲- برنامه و راهنمای ایمن سازی مطابق با کمیته کشوری ایمن سازی، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، مرکز مدیریت بیماری های واگیر، چاپ ۱۳۸۴

۳- راهنمای کشوری مراقبت پیامدهای نامطلوب ایمن سازی، ویرایش سوم، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، مرکز مدیریت بیماری های واگیر، زمستان ۱۳۹۰

۴- کتاب مصون سازی فعال و انفعالی: فاطمه علیان فینی ، دکتر مرتضی قاسمی

روش تدریس: سخنرانی تعاملی، بحث گروهی و مباحثه

وسایل آموزشی : رسانه های مجازی

سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل(بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
کوئیز و حضور فعال در کلاس	پرسش و پاسخ، انجام تکالیف محوله و آزمون کتبی	۱۵ درصد	هر دو جلسه یک بار	۱۶ تا ۱۸- شنبه ها
آزمون میان ترم	آزمون کتبی	۲۵ درصد	با هماهنگی با دانشجویان	
آزمون پایان ترم		۶۰ درصد	مطابق برنامه امتحانی آموزش	

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

۱- حضور منظم و دقیق در جلسات درس داشته باشند.

۲- در فعالیت های یادگیری مشارکت نمایند.

۳- در هر جلسه آمادگی پاسخ گویی به سؤالات را داشته باشند.

۴- از منابع علمی بروز استفاده کنند.

نام و امضای مدرس: دکتر مصیب رستمیان

نام و امضای مدیر گروه:

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:

تاریخ ارسال:

تاریخ ارسال :

جدول زمانبندی درس مصون سازی فعال و انفعالی
روز و ساعت جلسه : شنبه ها- ساعت ۱۶ تا ۱۸

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	۱۴۰۰/۶/۲۰	اصول کلی ایمنولوژی انواع ایمنی، مفهوم آنتی ژن، ایمنوژن	دکتر رستمیان
۲	۱۴۰۰/۷/۳	عوامل تعیین کننده پاسخ ایمنی، ساختار آنتی بادی، اعضای سیستم ایمنی	دکتر رستمیان
۳	۱۴۰۰/۷/۱۷	اصول کلی واکسیناسیون	دکتر رستمیان
۴	۱۴۰۰/۸/۱	فرایند واکسیناسیون و تزریقات ایمن	دکتر رستمیان
۵	۱۴۰۰/۸/۱۵	برنامه ایمن سازی با توجه به شرایط اپیدمیولوژیک کشور	دکتر رستمیان
۶	۱۴۰۰/۸/۲۹	واکسیناسیون در شرایط و گروه های خاص	دکتر رستمیان
۷	۱۴۰۰/۹/۱۳	شرایط نگهداری و رعایت زنجیره سرما در مورد انواع واکسن ها	دکتر رستمیان
۸	۱۴۰۰/۹/۲۷	موارد منع واکسیناسیون و عوارض نامطلوب ایمن سازی	دکتر رستمیان